

Fundur í vatnasvæðisnefnd 1 á Borgum, Akureyri, 10. október 2014

Mætt voru: Ármann V. Sigurðsson (Fjallabyggð), Gaukur Hjartarsson (Norðurþing), Svanfríður Dóra Karlsdóttir (Ust), Helgi Jensson (Ust), Tryggvi Þórðarson (Ust).

1. Vatnasvæðanefndir, fundir, formaður og hlutverk.

Svanfríður útskýrði að vegna takmarkaðs fjármagns til að vinna lögbundin verkefni á sviði stjórnar vatnamála væri ekki hægt að halda sérstaka vinnufundi í vatnasvæðanefndum í ár. Skýrði hún m.a. frá því að á meðan þetta ástand varir hefði það verið sett í bið að skipa nýjan formann í vatnsvæðisnefndirnar. Þótt ekki hefði verið gert ráð fyrir vinnu vatnasvæðisnefnda í ár hefði samt verið ákveðið að kalla nefndirnar saman til að kynna þeim stöðuna og þá vinnu sem fram fer. Gerði hún síðan grein fyrir þeirri stöðu sem verkefni á sviði stjórnar vatnamála væru í og hvernig vinnuskipulagi hjá Umhverfisstofnun væri háttað í kjölfar niðurskurðar en eina verkefnið sem unnið er að í ár er gerð vöktunaráætlunar. Fór hún síðan stuttlega yfir verkefni vatnasvæðanefnda og undirstrikaði mikilvægi þess að fulltrúar nefndanna væru í sambandi við sitt bakland og miðluðu þangað upplýsingum um mál sem á döfinni væru. Fram kom hjá henni að ef menn hætta í nefndunum sé mikilvægt að þeir tryggi að nýr maður komi inn í staðinn.

2. Kynning á stöðu stjórnar vatnamála. Hvert við erum komin og hvað er framundan.

Svanfríður rakti stöðuna varðandi innleiðingu ákvæða laga um stjórn vatnamála. Fjallaði hún um það ástand sem skapaðist þegar vinna í málaflokknum lagðist að mestu niður vegna fjárskorts. Rakti hún m.a. hvaða verkefnum væri lokið og drap á sum þeirra verkefna sem eftir væru. Kynnti hún upplýsingakerfi fyrir stjórn vatnamála (www.vatn.is) og undirstrikaði þýðingu þess fyrir almenning, fyrirtæki og stofnanir. Gerði hún einnig grein fyrir vatnaáætlun sem koma ætti út fyrir 1. janúar 2018 og aðrar opinberar áætlanir þurfa síðan að taka fullt mið af. Tiltók hún að þeir frestir sem gefnir eru í lögum um stjórn vatnamála væru sömu frestir og Ísland hefur skuldbundið sig til að fylgja skv. samningnum um EEA. Ekki er lengur fylgt svokallaðri flýtiáætlun en ljóst væri að ekki hefði tekist að fylgja henni jafnvel þótt fjármögnun hefði verið óbreytt. Skýrði hún frá því að óvíst væri um fjármögnun fyrir næsta ár. Í Umhverfis- og auðlindaráðuneytinu færi nú fram vinna við gerð lagafrumvarps þar sem gert væri ráð fyrir gjaldtöku vegna vatnsþjónustu í samræmi við meginregluna í lögum um stjórn vatnamála um endurheimt kostnaðar. Ætlunin væri að þessi gjaldtaka tæki mið af mengunarbótareglunni og nytjagreiðslureglunni. Fram kom hjá henni að stefnt væri að því að leggja frumvarpið fram á yfirstandandi þingi. Einnig kom fram hjá henni að ætlunin væri að vinna vöktunaráætlun á löngum tíma og að gerðar yrðu endurbætur á henni, t.d. um tveggja ára fresti, allt þar til hún yrði fullgerð. Ennfremur að eðlilegt væri að gera ráð fyrir að vöktun hæfist ekki fyrr en um einu ári eftir að vöktunaráætlun tekur gildi.

Gaukur benti á að æskilegt væri að minna sveitarfélög á að skipa þurfi aðra menn í stað þeirra sem hætta í nefndunum. Svanfríður samsinnti því en að ekki væri unnt að fara í slík mál við núverandi aðstæður.

3. Vöktunaráætlun og hvernig koma má athugasemdum og upplýsingum á framfæri.

Tryggvi byrjaði á að nefna breytingar frá þeim upplýsingum sem sendar voru nefndunum með töflunum í sumar. Þannig yrði vöktun skv. starfsleyfum mengandi starfsemi tali yfirlitsvöktun en ekki aðgerðarvöktun. Ennfremur væri ekki þörf á að fjalla um fjármögnun vöktunarinnar þar sem unnið væri að þeim málum í ráðuneytinu, sbr. lið 2. Hinsvegar væri áfram óskað eftir tölum um kostnað við vöktun einstakra gæðapátta (einingarverð) ef menn hefðu þær. Tryggvi kynnti fyrirkomulag vinnunnar að vöktunaráætluninni og þess samráðis/samvinnu sem fara á fram. Vonast væri til að samráðsferilinn skilaði svokallaðri vöktunarþörf en upp úr henni myndi Umhverfisstofnun vinna tillögu að vöktunaráætlun til samþykktar Vatnaráðs og staðfestingar ráðherra. Álitamálin við gerð vöktunaráætlunar voru send ráðgjafarnefndum, svæðisnefndum og heilbrigðisnefndum í sumar en áformað er að senda síðan sömu aðilum tillögur Umhverfisstofnunar að vöktunaráætlun auk sveitarfélaga og e.t.v. fleiri aðila. Upplýsti Tryggvi að ekki myndi takast að ljúka þessum ferli og ljúka gerð vöktunaráætlunar fyrir lögbundinn frest. Tryggvi fór í gegn um þá vinnu við gerð vöktunaráætlunar sem unnin hefur verið hjá Umhverfisstofnun og skýrði út þau gögn sem lágu fyrir í sumar og send voru út til að fá ráðleggingar frá ráðgjafarnefndum og athugasemdir eða umsagnir annarra. Fór hann m.a. yfir hvað væri vöktun, hvað vöktunaráætlun eigi að taka til og hinar mismunandi tegundir vöktunar. Fór hann yfir markmið og forsendur þeirrar vöktunar sem koma skal á og hver þau markmið væru sem sérstaklega myndu höfð til hliðsjónar í fyrstu. Fram kom hjá honum að ekki væri nauðsynlegt að vakta öll vatnshlot en það væri hinsvegar ætlunin, þegar kerfið sé að fullu innleitt, að nota mat á ástandi þeirra vatnshlota sem vöktuð eru til að yfirfæra á önnur vatnshlot þannig að meta megi ástand allra vatnshlota á landinu. Rakti hann þær forsendur sem lagðar voru til grundvallar fyrir vali á vatnshlotum til vöktunar. Væri mikilvægt aðeinbeita sér núna að þeirri vöktun sem er nokkurn veginn ljóst að muni skila þeim árangri sem stefnt er að en bíða aðeins með annað og bæta því síðan inn eftir því sem málin skýrast. Gerði hann grein fyrir þeim álitamálum sem ákveðið hafi verið að vísa til ráðgjafarnefnda og samráðs þeirra sem að gerð vöktunaráætlunar koma. Lagði hann áherslu á að þrátt fyrir að sérstaklega hefði verið bent á þessi tilteknu atriði, væri óskað eftir athugasemdum um önnur atriði ef einhverjar væru. Fram kom að hægt væri að hringja í starfsmenn Umhverfisstofnunar til að leita upplýsinga, t.d. um einhver atriði sem kunna að þarfnast meiri skýringa.

4. **Umræður og önnur mál.**

Ekki voru fleiri mál tekin fyrir.

TP